

***Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Skarżysku Kościelnym***

***SPRAWOZDANIE
Z
DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
w Skarżysku Kościelnym***

2018r.

Sporządził:
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – Agata Gula

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym jest jednostką organizacyjną Gminy. Realizuje zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym, realizowane są w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) obejmują działania osłonowe i aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Poszerzanie zakresu wsparcia oraz pojawianie się nowych narzędzi w pracy socjalnej czyni ten proces bardziej efektywnym. GOPS podejmuje prace także na podstawie innych ustaw , które określają zakres działań w tych obszarach.

Wysiłki Ośrodka Pomocy Społecznej w 2018 roku jak i postanowienia na lata kolejne zmierzają do stopniowej zmiany postrzegania tej instytucji w świadomości społeczności lokalnej, gdyż Ośrodek już dawno przestał być instytucją wypłacającą jedynie świadczenia finansowe, a staje się narzędziem do budowania polityki społecznej na poziomie lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia niepieniężnego, które bardziej skutecznie przyczynia się do usamodzielniania rodzin i przeciwdziałania społecznej marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dowodem tego jest między innymi organizacja prac społecznie-użytecznych na terenie gminy. Również GOPS w Skarżysku Kościelnym złożył deklarację i przystąpił do „Paktu zatrudnieniowego na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych 50+”, mającego na celu wzrost zatrudnienia, wsparcia procesu integracji i reintegracji zawodowo-społecznej oraz przeciwdziałania wykluczeniu osób po 50 roku życia.

Świadczenia przyznawane i wypłacane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym były finansowane z dwóch źródeł: ze środków rządowych z przeznaczeniem na zadania zlecone i samorządowych z przeznaczeniem na zadania własne.

Zadania własne gminy obejmowały:

(źródła finansowania: własne i dotacja)

	Ilość osób (rodzin)	Kwota
Dożywianie (gorący posiłek)	184 o.	97.364,-
Usługi opiekuńcze	21 o.	199.637,-
Zasiłki celowe	180 r.	77.030,-
Zasiłki okresowe	128 r.	259.846,-
Zasiłki stałe	52 r.	300.530,-
Składka zdrowotna	50 o.	26.316,-
Domy Pomocy Społecznej	11 o.	274.627,-

Łącznie w 2018 roku ze świadczeń skorzystało 347 rodzin (w tym **841** osób w rodzinach) na ogólną liczbę mieszkańców gminy, która wynosi **6231** osób (stan na dzień 31.12.2018r.). Podział świadczeń okresowych ze względu na powody przyznania pomocy kształtował się następująco:

bezrobocie	119 rodzin
niepełnosprawność	3 rodziny
długotrwałej choroby	4 rodziny

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390.), w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie tut. Ośrodek podejmuje działania wdrożenia procedury „Niebieskiej Karty”. Obejmuje ona ogół czynności realizowanych przez przedstawicieli jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, Sądu i innych służb pomocowych. Od stycznia do końca grudnia 2018r., wszczęto **19** procedur „Niebieskiej Karty”, tym samym **4** razy zebrał się Zespół Interdyscyplinarny celem oceny okresowej sytuacji i udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, jak również osobom, które ją stosują. Grupy robocze zebrały się 34 razy celem udzielenia pomocy 17 rodzinom, w których zostały założone Niebieskie Karty. Zespół Interdyscyplinarny objął pomocą 35 osób w tym 3 dzieci.

Zakres udzielonej pomocy w ramach Procedury Niebieskiej Karty

- dydaktyczna,
- terapeutyczna,
- pomoc społeczna,
- poradnictwo w zakresie problemów opiekuńczo – wychowawczych,
- poradnictwo w zakresie problemów uzależnienia.

W celu realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2018 r., poz. 998), w tut. Ośrodku pracuje asystent rodziny. Stanowisko asystenta rodziny wsparte zostało w danym roku dotacją Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej. Asystent rodziny pracuje z rodzinami za ich zgodą w miejscu przez nich wyznaczonym.

Opiekę nad chorymi w domu sprawowało **7** opiekunek – w tym dwie z PUP na stażu - świadcząc usługi w **21** środowiskach. Liczba świadczonych usług opiekuńczych utrzymuje się na zbliżonym poziomie jak w latach poprzednich. Osoby starsze i obłożnie chore pozostają pozbawione opieki ze strony rodzin i wymagają opieki ze strony Gminy.

Podstawowym zadaniem pracowników Ośrodka jest praca socjalna. W 2018r w terenie pracowało 3 pracowników socjalnych z tut. Ośrodka. Przeprowadzane były wywiady środowiskowe na zlecenie sądów, zakładów ubezpieczeń społecznych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i innych instytucji. W 2018 roku pracownicy socjalni przeprowadzili ok. 1100 wywiadów środowiskowych. Pracownicy ośrodka podnosili swoje kwalifikacje biorąc udział w szkoleniach. Pracownicy socjalni w okresie sprawozdawczym zawarli także kontrakty socjalne - pisemną umowę z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

W codziennej pracy współpracujemy przede wszystkim z Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym w Skarżysku-Kamiennej, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Ośrodkiem Zdrowia, szkołami z terenu naszej Gminy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi program Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, którego celem jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej, kreowanie jej pozytywnego wizerunku, umacnianie i wspieranie oraz zwiększanie szans rozwojowych, życiowych dzieci wychowujących się w takich rodzinach. W okresie od 01.01.2018r. - do 31.12.2018r., wnioski o Kartę Dużej Rodziny złożyło **9** rodzin, przyznano **35** karty, w tym **19** kart dzieciom.

W 2018 roku Referat Świadczeń Rodzinnych kontynuował wypłatę zasiłków rodzinnych.

W ciągu roku wypłacono:

1. Zasiłki rodzinne w ilości **4775** świadczeń
2. Dodatki do zasiłków rodzinnych w ilości **2493** świadczenia w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka - **34** świadczenia
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – **207** świadczeń
 - samotnego wychowywania dziecka – **204** świadczeń
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – **284** świadczeń
 - rozpoczęcia roku szkolnego – **503** świadczenia
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – **555** świadczeń
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – **706** świadczeń
3. Zasiłki pielęgnacyjne – **1989** świadczeń
4. Świadczenia pielęgnacyjne – **243** świadczenia
5. Specjalny zasiłek opiekuńczy – **132** świadczenia
6. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – **44** świadczenia
7. Zasiłek dla opiekuna – **108** świadczeń
8. świadczenie rodzicielskie – **142** świadczenia

Ze świadczeń rodzinnych 2018 roku korzystało 360 rodzin.

Referat Świadczeń Rodzinnych realizuje także zadanie dotyczące funduszu alimentacyjnego oraz prowadzi postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła **135.815,00** zł. Liczba osób uprawnionych do korzystania z funduszu alimentacyjnego w 2018 roku to **22**. Koszty obsługi świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w całości pochodzą ze środków

budżetu państwa. Referat Świadczeń Rodzinnych prowadzi również postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. W wyniku prowadzonego postępowania odzyskano **33.302,46** zł co stanowi **24,52** % wypłaconych świadczeń.

Referat Świadczeń Rodzinnych realizuje zadanie wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500+). W związku z tym realizowano 580 (średniomiesięcznie) świadczeń na kwotę **3.460.757,64zł**.

Program „Dobry Start” jest kolejnym komponentem kompleksowej i długofalowej prowadzonej przez rząd polityki rodzinnej. To 300 złotych jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. W roku 2018 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym jako realizator świadczenia wypłacił wsparcie dla 638 uczniów na kwotę 191.400 zł.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców Gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów Gminy w sferze socjalnej.

W związku z powyższym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej;
- poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi w oparciu o projekty dofinansowywane z funduszy europejskich oraz przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej;
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;

- zapewnianie schronienia osobom bezdomnym przebywającym na terenie tut. Gminy;
- Zadanie własne gminy. Pokrywanie kosztów pobytu za skierowanych mieszkańców do domów pomocy społecznej (zauważalny wzrost zapotrzebowania na w/w formę pomocy);
- Zapewnienie usług opiekuńczych osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym, które nie są w stanie zaspokoić samodzielnie swoich podstawowych potrzeb; (zauważalny wzrost zapotrzebowania na tę formę pomocy).
- Utworzenie ośrodka wsparcia dla rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.